

РЕШЕНИЕ

№ 11405

гр. София, 19.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 120 СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **ВЕНЕТА СТ. ГЕОРГИЕВА**

при участието на секретаря **МОНИКА В. АСЕНОВА**
като разглежда докладваното от **ВЕНЕТА СТ. ГЕОРГИЕВА** Гражданско дело
№ 20221110110944 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.124 и сл.ГПК.

Образувано е по Искова молба вх. № 40064/01.03.2022 г. на Н. М. И., ЕГН *****, гр. София, ж.к. Люлин, бл. 410, вх. а, ет. 4, ап. 11, чрез адвокат К. Х. Х., с която са предявени кумулативно съединени осъдителни искове по чл. 55, ал. 1, предложение 3-то от ЗЗД за сумата 200 лв., по чл. 49 във връзка с чл. 45 от ЗЗД за сумата от 167 лв. , както и иск по чл. 86 от ЗЗД за лихва за забава върху главниците, считано от 11.08.2021 г. до окончателното плащане , срещу . ЕИК ., гр. София, ул. Московска № 33, представлявана от Кмета ..

В исковата молба се твърди, че на 01.07.2016 г. на ищцата е бил съставен Акт за установяване на административно нарушение, издаден от Евгени Паунов Паунов, контролор по редовността на пътниците в „Център за градска мобилност“ ЕАД, а на 11.07.2016 г. въз основа на него, е издадено Наказателно постановление № 275756/2016 г., издадено от М.. – заместник-кмет на Столична Община. С наказателното постановление на ищцата била наложена глоба в размер на 200 лв. Постановлението било връчено на ищцата на 21.11.2016 г., като счита, че погасителната давност по чл.82, ал. 1, б. „а“ от ЗАНН е изтекла на 18.12.2019 г. Твърди, че през месец август 2021 г. ищцата установила, че от банковата ѝ сметка в „ЦКБ“ АД липсва сума в размер на около 350 лв., като след посещение на банков клон на посочената банка установила, че сумата е в размер на 367 лв. Сумата била преведена от банката на ЧСИ . въз основа на наложен заповор по изп.д. № ./2021 г. Изпълнителното дело било образувано въз основа на цитираното Наказателно постановление, като по него са удържани на ищцата сумите от 200 лв. за наложената глоба, 143 лв. за разноси по изпълнението и 24 лв. – такса от Тарифата за таксите и разносите към ЗЧСИ. Ищцата твърди, че на 01.10.2021 г. е депозирала в кантората на ЧСИ . молба с искане за възстановяване на събраната по заповор сума, поради факта, че същата е била събрана на отпаднало основание, както и искане за прекратяване на делото. Била уведомена в отговор, че ЧСИ не бил компетентен да се произнесе по въпроса за изтеклата давност и че може да потърси правата си в исково производство. Сочил, че сумата по Наказателното постановление е погасена чрез изтекла погасителна давност по чл. 82, ал.

1, б. "а" от ЗАНН, а към 18.12.2020 г. била изтекла и абсолютната погасителна давност по чл. 82, ал. 3 от ЗАНН в размер на три години. Сочи, че тъй като възлагателното писмо за събиране на вземането на ответната Община е от 24.02.2021 г., то към момента на възлагане на ЧСИ Петров събирането му, то вече е било погасено по давност и е било събрано на отпаднало основание. Твърди, че сумите за разноси от 167 лв. за принудителното събиране на вземането, както и таксата по Тарифата на ЧСИ са вреда, нанесена от ответника и следва да бъде възстановена. Претендира исковите суми и разноси по делото.

Ответната страна в отговора по исковата молба, подаден в срока по чл.131, ал.1 ГПК, оспорва исковите като неоснователни. Оспорва твърдението, че е била изтекла абсолютната давност за събиране на сумата, възникнала от наложено на ищцата административно наказание „глоба“. Навежда доводи за дължимост на сумата и за неоснователност на исковите претенции като се позовава на ЗАНН. Счита, че поради събиране на сумата, искът бил неоснователен и недопустим, като има предвид предявен иск по чл. 439 от ГПК, какъвто в случая не е предявяван. Моли съда да отхвърли исковата претенция като неоснователна и недоказана и да му присъди разноси.

Софийски районен съд, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните съгласно чл.12 и чл.235, ал.2 ГПК, намира за установено следното:

Изискано е и е приложено копие на изпълнително дело № . по описа на ЧСИ . с рег. № 849 на КЧСИ и район на действие СГС. Част от документите, приложени по делото са представени с исковата молба. От същите се установява, че на 11.07.2016 г. е издадено Наказателно постановление № 275756/2016 г., с което зам. кмет на Столична община е наложил на ищцата административно наказание „глоба“ в размер на 200 лв., съгласно чл. 35, ал. 7, т. 1 от НРУПОГТСО, която да бъде заплатена в полза на Общинския бюджет. Наказанието е наложено за пътуване в градски транспорт без редовен превозен документ и отказ да закупи карта за еднократно пътуване, продавана от контролор по редовността на пътниците. Постановлението е връчено на 18.12.2017 г., поради което същото е влязло в сила на 29.12.2017 г. с оглед празничните дни през декември.

С Възлагателно писмо от 26.02.2021 г. Столична община е поискала събиране на вземането си от ЧСИ ., като е образувано цитираното изпълнително производство. Наложено е заповед върху вземане на ищцата от сметки, разкрити в „ЦКБ“ АД, който е изпълнен и сумата е преведена на 11.08.2021 г. по сметка на ЧСИ Петров, видно от Писмо изх. № 101674/13.08.2021 г. от „ЦКБ“ АД до ЧСИ Петров (л.51 от делото).

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Предявени са кумулативно съединени осъдителни искове по чл. 55, ал. 1, предложение 3-то от ЗЗД за сумата 200 лв., по чл. 49 във връзка с чл. 45 от ЗЗД за сумата от 167 лв., както и иск по чл. 86 от ЗЗД за лихва за забава върху главниците, считано от 11.08.2021 г. до окончателното плащане.

I. По иска по чл. 55, ал. 1, предложение 3-то от ЗЗД в тежест на ищцовата страна е да установи датата на настъпване на изискуемост на вземането срещу ищеца, датата на събиране на главното вземане по принудителен ред, настъпване на обедняването на ищеца и обогатяване на ответника, наличието на причинна връзка между тях, липса на основание за полученото разместване на блага. От събраните доказателства се установява, че вземането е станало изискуемо

на 29.12.2017 г., на която дата е влязло в сила Наказателното постановление срещу ищцата. Ищцата се позовава на изтекла погасителска и абсолютна давност по отношение на процесното вземане, поради което следва да се извърши проверка в тази насока.

Съгласно мотивите на Тълкувателно постановление № 1 от 27.02.2015 г. на Върховният административен съд, давността е период от време, определен в закон, с изтичането на който титулярът на едно право губи предоставената му от закона възможност да го осъществи. За разлика от гражданското право, в наказателното право давността е само погасителна и е свързана с два признака: позитивен - изтичане на установен от закона срок от време след довършване на деянието или влизане в сила на присъдата, и негативен - пасивност от страна на надлежните органи за изпълнение на наказанието. Давността се прилага служебно, като държавата губи своето материално право да наложи наказание на дееца и да изпълни вече наложено му наказание. Давността погасява наказателната отговорност, което на свой ред прави наказателното производство недопустимо.

С оглед посочените мотиви на ТП №1 от 27.02.2015 г. при кумулативната наличност на две предпоставки - изтичане на предвидения в закона срок и бездействие на наказващия орган, се погасява възможността за принудително изпълнение на наложено административно наказание. Предприемането на принудителни действия за реализиране на административно наказание, за изпълнението на което е настъпила давност, е лишено от основание. Такова вземане може да бъде платено доброволно, доколкото съгласно чл. 174 от ЗАНН доброволно платени публични задължения, изпълнени след изтичане на давностния срок, включително отписаните по давност, не подлежат на връщане. Въвеждането на задължение за служебно прилагане на давността обаче, сочи на единствен начин за изпълнение на погасеното вземане за наложена глоба именно доброволното плащане. Предприето принудително изпълнение на погасено по давност административно наказание и незачитане на задължението за служебно прилагане на давността, лишават изпълнението от основание.

Съгласно мотивите на Тълкувателно Решение № 2 от 12.04.2017 г. на Върховният административен съд на Република България - ОСС от I и II колегия на ВАС Глобата е вид административно наказание, предвидено в чл. 13, б. „б“ ЗАНН. Съгласно чл. 79, ал.1 ЗАНН, наказателните постановления и решения на съда, с които са наложени глоби или са присъдени парични обезщетения в полза на държавата, се изпълняват по реда за събиране на държавните вземания. Разпоредбата на чл. 82, ал.1, б. „а“ ЗАНН предвижда, че административното наказание не се изпълнява, ако са изтекли две години, когато наложеното наказание е глоба. Алинея две на същия текст гласи, че давността започва да тече от влизане в сила на акта, с който е наложено наказанието, и се прекъсва с всяко действие на надлежните органи, предприето спрямо наказания за изпълнение на наказанието. След завършване на действието, с което е прекъсната давността, започва да тече нова давност, която според решението е отново две годишна.

Давността за изпълнение на административно наказание, наричана още изпълнителска давност, е изтичане на установен от закона срок от време, в който надлежният орган на публичното право проявява пасивност по отношение на правомощието си да приложи административно-наказателна репресия спрямо извършителя на административно нарушение. Разликата между глобата и останалите публични държавни и общински вземания е, че глобата е административно наказание, резултат от упражнена административно-наказателна репресия. Именно спецификата на глобата като вид административно наказание е факторът, който е в

основата на сравнително по-кратките давностни срокове за реализиране на административно-наказателната отговорност и за изпълнението на административното наказание.

Установи се в настоящото производство, че процесното Наказателно постановление е влязло в сила на 29.12.2017 г. И от тази дата е станало изискуемо и вземането на Столична община по него. От този момент е започнала да тече и погасителската давност, която е изтекла на 29.12.2019 г., тъй като вискателят е предприел действия по събиране на вземането си едва на 26.02.2021 г. с подаване на Възлагателно писмо до ЧСИ . за събиране на вземането. На 29.12.2020 г. е изтекла и абсолютната погасителна давност за вземането. Ето защо, съдът счита за безспорно установено по делото, че към момента на образуване на изпълнителното дело, вземането е било погасено по давност. Установява се също така, че сумата от 367 лв. е преведена от заповирана сметка на ищцата, разкрита в „ЦКБ“ АД по сметка на ЧСИ Петров на 11.08.2021 г., като сумата от 200 лв. е в полза на вискателя, а сумата от 167 лв. се явява заплатени такси в полза на ЧСИ Петров. Към момента на събиране на вземането в полза на ответната Община, същото е било вече погасено чрез изтеклата погасителска давност по чл. 82, ал.1, б. „а“ ЗАНН. Основанието за получаване на сумата от 200 лв. е отпаднало, а вземането е събрано принудително, а не доброволно, поради което не може да се възприеме, че става въпрос за плащане на едно естествено задължение (чл.118 от ЗЗД), поради което се установява разместване на блага от патримониума на ищцата към този на ответната Община, настъпило без основание и е в размер на 200 лв. Следователно, Столична община се е обогатила за сметка на ищцата със сумата от 200 лв. на отпаднало основание, поради което дължи нейното връщане. Искът е основателен и следва да се уважи, като се присъди и лихвата върху тази сума, считано от датата на нейното извеждане от патримониума на ищцата – 11.08.2021 г. до окончателното плащане.

II. По иска по чл.49 във връзка с чл. 45 от ЗЗД ищецът следва да установи наличието на противоправно поведение (действие или бездействие) на лице при и по повод осъществяване на дейност, възложена от ответника, настъпили имуществени вреди за ищеца в следствие на противоправното поведение на лицето, на което ответникът е възложил извършването на определена работа, и техния размер, както и връзка между противоправното поведение на лицето, на което ответникът е възложил извършването на определена работа, и настъпилите имуществени вреди за ищеца.

Според чл.49 ЗЗД този, който е възложил на друго лице някаква работа, отговаря за вредите, причинени от него при или по повод изпълнението на тази работа. Касае се за уреден от закона случай на гаранционно-обезпечителна отговорност за вреди, причинени виновно от другото, която има обективен характер, защото не произтича от вината на възложителя на работата, а от тази на нейния изпълнител.

За да бъде ангажирана отговорността на възложителя по чл.49 ЗЗД е необходимо наличието на следните предпоставки: възлагане на работа от ответника на прекия причинител на вредите, причинени от изпълнителя при или по повод извършването на възложената му работа – чрез действия, които пряко съставляват извършването на възложената работа, чрез бездействия да се изпълнят задължения, които произтичат от закона, техническите и други правила или характера на работата, или чрез действия, които не съставляват изпълнение на самата работа, но са пряко свързани с него (така - ППВС № 9/1966 г.); осъществен фактически състав по чл.45 ЗЗД от физическо лице – пряк изпълнител на работата с необходимите елементи: деяние, вреда – имуществена и/или неимуществена, причинна връзка между деянието и вредата, противоправност

и вина; не е необходимо да се установяват конкретните лица, осъществили деянието (така - ППВС№ 7/1959 г. на ВС, т.7), а само качеството им на изпълнители на възложена работа.

По делото е безспорно, че именно лице, на което ответникът е възложил да извършва конкретна работа, е подало съответните документи за образуване на изпълнителното производство, по което са събрани като такси суми в общ размер на 167 лв. Упражняването на правото на взыскателя да поиска събиране на вземането си по принудителен ред не се явява противоправно, в случай, че не е погасено правото му да събира същото по този ред. В настоящия случай хипотезата е различна, тъй като вземането е с административнонаказателен характер и с изтичането на предвидения в ЗАНН срок се погасява правото на административнонаказващия орган да събира по принудителен ред вземането си. С предприемането на действия по принудително събиране на вземането си, което вече е било погасено по давност, без да съобрази изтеклата давност и да я приложи служебно, отписвайки това вземане като дължимо, служителят при . извършил действията по инициране на процесното изпълнително дело е извършил едно противоправно действие вследствие на което за ищцата са произтекли имуществени вреди в размер на 167 лв., представляващи такси в полза на ЧСИ, заплатени от преведената от „ЦКБ“ АД сума в общ размер на 367 лв., която сума е от сметката на ищцата, разкрита в тази банка.

С оглед изложеното, съдът счита иска по чл. 49 във връзка с чл. 45 от ЗЗД за основателен и доказан и същият следва да се уважи, като в полза на ищцата се присъди и лихвата върху главницата от 167 лв., считано от 11.08.2021 г. до окончателното плащане.

При този изход на спора само ищецът има право на разноски. Ищецът е представил доказателства за разноски в общ размер на 350.00 лв., в това число 50 лв. за държавна такса и 300 лв. за адвокатски хонорар и същите следва да му се присъдят в пълен размер.

По изложените мотиви, Софийски районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА . ЕИК ., ГР. СОФИЯ, УЛ. МОСКОВСКА № 33, представлявана от кмета ., да заплати Н. М. И., ЕГН *****, гр. София, ж.к. Люлин, бл. 410, вх. а, ет. 4, ап. 11, чрез адвокат К. Х. Х., на основание чл. 55, ал. 1, предложение 3-то от ЗЗД сумата 200 лв. (двеста лева), получена от ответника на отпаднало основание, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 11.08.2021 г. до окончателното плащане, на основание 86 от ЗЗД.

ОСЪЖДА . ЕИК ., гр. София, ул. Московска № 33, представлявана от кмета ., да заплати Н. М. И., ЕГН *****, гр. София, ж.к. Люлин, бл. 410, вх. а, ет. 4, ап. 11, чрез адвокат К. Х. Х., на основание чл. 49 във връзка с чл. 45 и чл. 86 от ЗЗД за сума от 167 лв. (сто шестдесет и седем лева), ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 11.08.2021 г., която сума представлява имуществени вреди, претърпени от действия на ответника, свързани с принудително събиране на вземане от 200 лв., представляващо административно наказание „глоба“, наложено на ищцата.

ОСЪЖДА . ЕИК ., гр. София, ул. Московска № 33, представлявана от кмета ., да заплати Н. М. И., ЕГН *****, гр. София, ж.к. Люлин, бл. 410, вх. а, ет. 4, ап. 11, чрез адвокат К. Х. Х., сумата от 350 (триста и петдесет) лева за разноски по делото, на основание чл. 78, ал. 1 от

ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Софийски градски съд в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____